

Mars 2009

THEOREMA
art gallery

AERITES.

«La nuit offre l'abîme, promet la lumière. La poésie promet la lumière, offre l'abîme. Et l'inverse».

En 2003, j'ai entrepris de mettre en images la collection de poèmes de mon ami Dimitris Chalazonitis, ses «aerites». J'ai appris alors pour la première fois ce mot, un mot utilisé par les anciens en Crète pour signifier quelque chose qui vient du ciel.

«Des aerites, mon garçon, dit le vieil ancêtre. Des parachutistes que crache le ciel, implorant la clémence de la pierre».

Nous sommes tous des aerites en un sens, souvent nous avons l'impression de revenir à la vie après un lointain voyage. La foi, l'amour, le désespoir, nous font décoller vers d'autres réalités, pénibles ou agréables, et nous en prenons conscience dès notre retour, quand nous implorons la clémence de la vie.

Après plusieurs années d'étude et de peinture opiniâtres du paysage, comme une façon intérieure de regarder le monde, comme un regard par lequel l'observateur lui-même est projeté sur le monde, j'ai ressenti le besoin de regarder l'observateur lui-même, de faire de son regard intérieur mon sujet. J'ai choisi les aerites, une œuvre poétique que j'ai étudiée en profondeur et que j'aime, comme un motif idéal pour mon errance picturale dans la réalité intérieure de la personne. Une errance autobiographique à travers la parole de quelqu'un d'autre, un autoportrait à travers autrui. Une errance dans l'incompréhensible de notre double présence ici et ailleurs, dans le «moi» et dans «l'autre».

L'élément de cohésion de cette œuvre est le regard intérieur des personnes qui promet l'abîme et offre la lumière, comme dit le poète, mais qui sait, peut-être est-ce l'inverse.

Mes aerites ne sont pas des portraits; je ne sais même pas si ce sont des personnes ou des paysages internes, ou encore des énigmes et des jeux sur des relations et des symboles hautement anciens. Ils sont certainement un jeu de séduction entre la parole et l'image. Entre la personne et la parole. Ils jaillissent de lui-même pour l'entraîner vers la sombre forêt des symboles, jouer avec lui à cache-cache, à s'attraper dans les ruines du sens secret, voire inexistant. Ils traversent sans y être invités le seuil de l'apparence, laissant sur le bois, sur les papiers et sur les canevas une trace énigmatique. Ils ressemblent à des visages mais ne sont que des créatures de l'imagination peintes.

La peinture est un grand mystère. De même que la poésie et tout l'art... Via leurs canaux secrets, ils nous apportent des choses et des créatures relevant d'autres réalités, et nous rassemblons, avec un espoir caché de révélation, leurs traces, des morceaux et des fragments qui jamais ne s'emboîteront, qui jamais probablement ne composeront une image complète...

ΑΕΡΙΤΕΣ.

«Η νύχτα προσφέρει άβυσσο, υπόσχεται φως. Η ποίηση υπόσχεται φως, προσφέρει άβυσσο. Και το αντίστροφο».

Το 2003 ανέλαβα να επιμεληθώ εικαστικά την ποιητική συλλογή του φίλου μου Δημήτρη Χαλαζωνίτη, τους «αερίτες» του. Έμαθα τότε για πρώτη φορά την λέξη αυτή, μια λέξη που χρησιμοποιούν οι παλιοί άνθρωποι στην Κρήτη για να δηλώσουν κάτι που έρχεται απο τον ουρανό.

“Αερίτες κοπέλι μου, είπε ο γέροντας πρόγονος. Ααλεξιπτωτιστές που φτύνει ο ουρανός εκλιπαρώντας την επιείκεια της πέτρας”.

Αερίτες είμαστε όλοι μας με μια έννοια, συχνά αισθανόμαστε πως επιστρέφουμε στη ζωή από κάποιο απόμακρο ταξίδι. Η πίστη, ο έρωτας, η απελπισία, μας απογειώνουν σε άλλες πραγματικότητες, οδυνηρές ή ευχάριστες και το καταλαβαίνουμε επιστρέφοντας, όταν εκλιπαρούμε την επιείκεια της ζωής.

Μετά από μια επίμονη, εδώ και αρκετά χρόνια, μελέτη και ζωγραφική του τοπίου, σαν ένα εσωτερικό κοιτάγμα του κόσμου, σαν μια ματιά με την οποία προβάλλεται ο ίδιος ο παρατηρητής επάνω στον κόσμο, αισθάνθηκα την ανάγκη να κοιτάξω τον ίδιο τον παρατηρητή, το εσωτερικό του βλέμμα να γίνει το θέμα μου. Επέλεξα τους αερίτες, μια ποιητική δουλειά που έχω μελετήσει προσεκτικά και αγαπώ, σαν ιδανική αφορμή για τη ζωγραφική μου περιπλάνηση στην εσωτερική πραγματικότητα του προσώπου. Αυτοβιογραφική περιπλάνηση μέσα από τον λόγο ενός άλλου, αυτοπροσωπογραφία μέσα από πρόσωπα άλλα. Περιπλάνηση στο ακατανόητο της διπλής μας παρουσίας στο εδώ και στο αλλού, στο εγώ και στο άλλος.

Συνδεδετικό υλικό αυτής της δουλειάς είναι το εσωτερικό βλέμμα των προσώπων που υπόσχεται άβυσσο και προσφέρει φως, όπως λέει κι ο ποιητής, αλλά ποιος ξέρει, ίσως να 'ναι και το αντίστροφο.

Οι αερίτες μου δεν είναι πορτραίτα, δεν ξέρω καν αν είναι πρόσωπα ή εσωτερικά τοπία, ή αινίγματα και παιχνίδια επάνω σε πανάρχαιες σχέσεις και σύμβολα. Είναι σίγουρα ένα παιχνίδι αποπλάνησης ανάμεσα στον λόγο και στην εικόνα. Ανάμεσα στο πρόσωπο και στον λόγο. Ξεπηδούν απο μέσα του για να τον παρασύρουν στο σκοτεινό δάσος των συμβόλων, να παίξουν μαζί του, κρυφτό, κυνηγητό στα ερείπια του μυστικού ή και ανύπαρκτου νοήματος. Περνούν απρόσκλητα το κατώφλι της φαινομενικότητας αφήνοντας στο ξύλο, στα χαρτιά και στους καμβάδες, ένα αινιγματικό τους ίχνος. Μοιάζουν με πρόσωπα αλλά δεν είναι παρά ζωγραφισμένα πλάσματα της φαντασίας.

Η ζωγραφική είναι ένα μεγάλο μυστήριο. Κι η ποίηση κι η τέχνη όλη... Μέσα από τους μυστικούς τους διαύλους φέρνουν στα καθ' ημάς πράγματα και πλάσματα άλλων πραγματικοτήτων, κι εμείς περισυλλέγουμε με μια κρυφή ελπίδα αποκάλυψης τα ίχνη τους, κομμάτια κι αποσπάσματα που ποτέ δεν θα συναρμοστούν, που μάλλον ποτέ δεν θα συνθέσουν μια ολοκληρωμένη εικόνα...

"...et la parole fut d'abord"

"aerites"

" ... les pains benis ioniennes "

" ... le temps invincible de la chair "

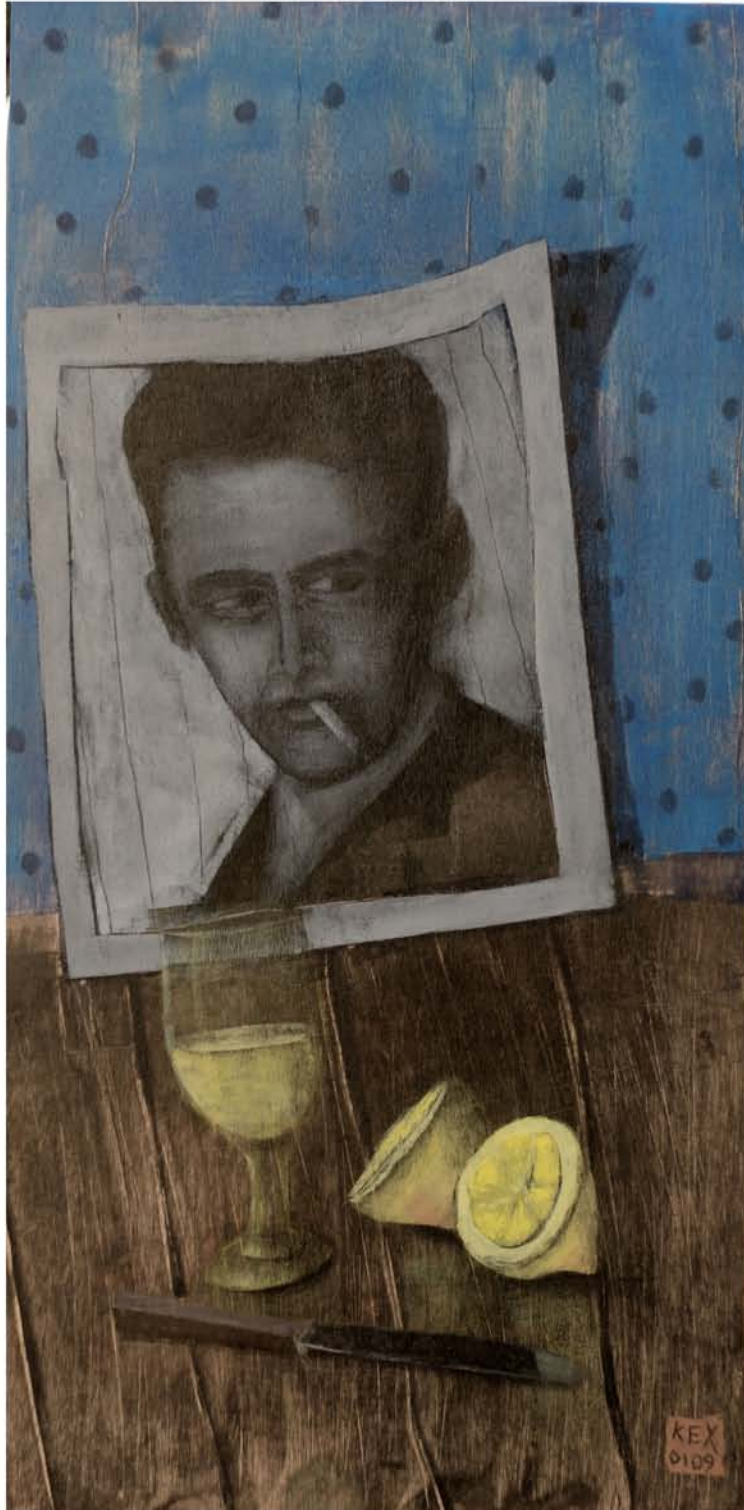
"...des nuits incompréhensibles"

"antanaplası"

" ... l'amour sans lune "

"encore"

"... waltz "

"...conclusion"

THEOREMA *art gallery*

Rue Berckmans 39, B-1060 Bruxelles

tel & fax 02/537.04.54

galeriethorema@skynet.be